

# BOJ S NEPŘÁTELSKÝMI VÝSADKY NA TERITORIU

VM 10/70

## Bojové možnosti nepřátelského výsadku

Přesto, že řády a předpisy uvádějí druhy výsadku, jeho složení, možné úkoly, bojového použití v týlu nepřítelů a po případě i vzdálenost shozu, nelze přesně stanovit o jaký výsadek skutečně jde. To proto, že v řadě případů v taktické hloubce může být použit operační výsadek, jehož charakter nebude dán skutečně vysazenou silou, ale bojovým úkolem a jeho významem. Naopak v operační hloubce může působit i menší výsadek a to po určité době, nebo prakticky na vyžádání podle vývoje situace.

Mezi nové pojetí bojového použití vzdušného výsadku právem patří postupné vysazení živé síly a bojové techniky v jednom průletu na více doskokových ploch.

Prakticky jde o ovládnutí několika samostatných prostorů vzdušným výsadkem nejen do hloubky, ale i šířky bez vzájemného palebného styku. Přitom podle situace může být palebný styk zabezpečen buď po dokonalém manévru, nebo v součinnosti s nově vysazenými jednotkami. K obraně boků a styků jednotlivých samostatných prostorů vysazujeme menší skupiny s cílem diverze, zpomalovat postup záloh nepřítelů, rušit velení, spojení, vytvářet chaos a paniku.

Protože palebné možnosti vzdušného výsadku jsou určitým způsobem omezené, může dojít i k postupnému zasazování do boje čerstvých sil vzdušného výsadku bezprostředně po vysazení, nebo vyčlenění částí sil do silné zálohy. Záloha vzduš-

ného výsadku se používá decentralizovaně k úderům do týlu a boku vojsk, které vedou boj se vzdušným výsadkem. Zpravidla jednotlivé údery jsou časově a prostorově rozděleny tak, aby bylo dosaženo maximálního účinku a ochromení životaschopnosti protivníka.

Předem stanovit na jaký cíl může být vzdušný výsadek vysazen je v současných podmínkách určitým způsobem problematické.

To je navíc podmíněno i skutečností, za jakých podmínek **kombinovaným vzdušným výsadkem** při činnosti na **velkém prostoru** bude shazován i klamný, nebo nástražný vzdušný výsadek.

Přesto, že uvedené druhy vzdušného výsadku jsou vysazovány ve dne i v noci, možnosti identifikace na základě vizuálního pozorování jsou minimální.

Charakteristickým rysem pro klamný a nástražný vzdušný výsadek je vysazení části destrukční skupiny a většího počtu maket, vyplněných ženijní municí, která může být po dopadu odpálena pomocí krátkovlnné vysílačky.

Tento způsob je o to nebezpečný, že příslušníci skupiny mohou makety prakticky odpálit podle potřeby při příchodu pozemních vojsk, nebo jiných teritoriálních jednotek, určených k likvidaci vzdušného výsadku.

Vzhledem ke stálému zdokonalování a zavádění nejmodernější bojové techniky, která je mnohdy miniaturní, ale nepozbývá své maximální účinnosti, bojové možnosti vzdušných výsadků se zvyšují.

## Dopravní možnosti při přepravě vzduchem

Při stanovení předpokládané síly vzdušného výsadku a hloubky vysazení vycházíme z celkových možností dopravního výsadkového letectva a způsobu jeho ochrany.

To, že operačně strategické výsadky v síle několika divizí plánuje protivník vysadit do hloubky 500 i více km, je možné.

Ovšem každý údaj a normu nelze považovat jako módní názor. Je nutné si promítnout možnosti realizace.

Např. pro jednu vvd USA v síle 11 486 osob, 102 děl a minometů, 4 odpalovací zařízení raket, potřebného počtu bojových vozidel a materiálu je zapotřebí 1750 středních dopravních letounů typu C-119, C-123 a 80 těžkých letounů typu C-124.<sup>1)</sup>

Za předpokladu využití novějších typů dopravního letectva s větší únosností jako je C-130, C-124 a C-141 je celková potřeba snížena na 484 dopravních letounů.<sup>2)</sup>

Přitom se jedná pouze o jednu divizi. Navíc k zabezpečení činnosti ve výchozím prostoru pro vysazení, nasazení a naložení materiálu, přeletu přes frontu, umlčení prostředků PVO nepřítelů až do šířky 30 km na obě strany od pásma průletu, umlčení PVO a živé síly v prostoru vysazení před a po vysazení a zabezpečení vzdušného výsadku v době soustředění a při vedení boje se silami protivníka je nutné vyčlenit další síly stíhacího a stíhacího bombardovacího letectva. Podle vzdálenosti výchozího prostoru, délky a hloubky vysazení, omezené časové možnosti stíhacího a bombardovacího letectva působit ve vzduchu je zapotřebí 2–3 násobek síly tohoto letectva vzhledem k tomu, že zabezpečení je nutné po celou dobu letu dopravního letectva. Ve skutečnosti to znamená 30–35 plukovních vzletů stíhacího a stíhacího bombardovacího letectva.

Navíc je nutné počítat s určitým procentem ztrát s nutností doplnění a vytvoření potřebných záloh. Dále s tím jsou spojeny i otázky a možnosti dodatečného zásobování. Např. pro udržení životaschopnosti — zabezpečení municí — je zapotřebí minimálně za 1–2 dny doplnit 40 až 70 dopravních letounů. Zde je nutné počítat s jejich ochranou při letu do prostoru vysazení a návratu na letiště ve výchozím prostoru.

1) předpis Zprav-51-27 normy pro vzdušnou přepravu vvd USA

2) předpis Zprav-51-1- strana 199

V krátkosti uvádím některé problematiku otázky proto, aby se reálně posuzovaly skutečné možnosti a to za předpokladu střídmého názoru.

Proto v současných podmínkách dochází k stále větší orientaci na bojové použití samostatných výsadkových skupin a oddílů na velkém prostoru.

Lépe bude pronikat menší skupina nebo jednotlivé letouny přizemním letem při využití členité konfigurace terénu do prostoru vysazení a zpět, než vybojovat vzdušnou nadvládu v širokém koridoru pro vysazení silného vzdušného výsadku, který bude v rámci šířky útočného pásma přehrazovat pouze dílčí část.

Je jasné, že nadměrné a jednostranné vyčerpání úsilí veškerého letectva pro zabezpečení tohoto druhu vzdušného výsadku není rentabilní a ani ekonomicky únosné.

V závislosti na tom dochází k stále širší orientaci na vysazování diverzních vzdušných výsadků na velkém prostoru k ochromení a vyřazení maximálního území v týlu protivníka.

## Způsoby vysazení vzdušného výsadku

Jedním z důležitých předpokladů úspěšného zasazení vzdušného výsadku je vysazení za ztížené viditelnosti. Již v tom dochází k základnímu rozporu při vysazování větších a silnějších vzdušných výsadků, nebo samostatných výsadkových skupin.

Zatím co první druh potřebuje denní dobu k rychlému shromáždění osob, vyhledávání bojové techniky, její uvolnění ze speciálních plošin, kompletaci a paletizaci zásobníků, samostatné výsadkové skupiny se vysazují zásadně v noci.

Proto ani nelze počítat s ničením vzdušného výsadku při vysazení a během shozu na padácích, kterému při denním vysazení předchází dokonalá letecká podpora na objekty nacházející se v blízkosti doskokové plochy. Při vysazení v noci a za ztížených podmínek na různé plochy je tato pravděpodobnost přímo vyloučena.

Navíc vysazení může probíhat několika způsoby:

- pomocí vrtulníků přistáním v určeném místě, vysazením z visu nebo z výšky otevření ve výšce 150 m nad terénem;
- padákovým způsobem na nucené otevření ve výšce 150 m nad terénem;
- padákovým způsobem i z větších výšek se zádržkou v otevření padáku, kdy rychlost klesání je 35 m/s při otevření padáku v minimální výšce;

— volným pádem z různé výšky, kdy rychlost klesání po 11—13 sec. dosahuje 55—70 m/s s otevřením padáků v předem stanovené výšce;

— vysazování ve speciálních zásobnících z malých výšek.<sup>3)</sup>

Současně je třeba vzít v úvahu, že noční vysazení přímo ovlivňuje i jeho metoda.

Na osvětlení uvedu příklad:

Při průletu skupiny nebo samostatných letounů v přízemní výšce do 150 m, může např. výsadek být vysazen v kterémkoliv místě bez předchozího snižování výšky. Obdobně je tomu při letu ve velké výšce, kdy vzdušný výsadek seskakuje se zpožděným otevřením padáku.

Vysazovat se může v jednom průletu na jednu, nebo několik doskokových ploch, které jsou v určité diagonále za sebou.

Letoun opouští jednotlivě nebo ve dvojicích s minimálním časovým intervalem. Nový způsob vysazování není závislý na tradičních výsadekových dosko-

kových plochách,<sup>4)</sup> ale zabezpečuje obsazení na rozměrově omezené plochy kdekoliv.

Za takových podmínek nelze počítat, že po vysazení bude vzdušný výsadek zjištěn do 30 minut.

Tato doba se několikanásobně prodlouží a často dojde k jeho zjištění až po dokonání určité diverze.

Přitom nelze opomenout i skutečnost, že samostatná výsadeková skupina může podle situace odcházet z prostoru vysazení nebo z prostoru diverze za novým úkolem po dvojicích při využívání různých forem nástrah a léček.

**V závěru** chci zdůraznit, že bojové použití většího počtu samostatných výsadekových skupin protivníka na území teritoria je vážným nebezpečím, které může podstatně ovlivnit plnění úkolů.

Proto těmto otázkám musíme věnovat zvýšenou pozornost a již v míru realizovat řadu konkrétních opatření ke zvýšení akceschopnosti, pohotovosti a připravenosti sil a prostředků teritoria k boji s nepřátelskými výsadeky.

<sup>3)</sup> Vozdušnoděsantnyje vojska NATO str. 158 až 59.

<sup>4)</sup> Oper-52-3, III. díl, příloha 1